

ผลของโปรแกรมการสร้างการรับรู้และการสร้างเสริมแรงจูงใจในการควบคุมระดับความดันโลหิตของกลุ่มเสี่ยงในเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาโหนดน้อย ตำบลโนนโหนด อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

พิจิตร แก้วสิงห์¹, สุคนธ์ทิพย์ อรุณกมลพัฒน์²

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างการรับรู้และการสร้างเสริมแรงจูงใจในการควบคุมระดับความดันโลหิตของกลุ่มเสี่ยงในเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาโหนดน้อย ตำบลโนนโหนด อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบที่ได้จากการคำนวณ กลุ่มละ 90 คน โดยกลุ่มทดลองได้แก่ กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของเขตโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาโหนดน้อย ตำบลโนนโหนด อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้แก่ กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพี้ยเก่า ตำบลค่าน้ำแซบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างการรับรู้และการสร้างเสริมแรงจูงใจในการควบคุมระดับความดันโลหิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและดูแลสุขภาพตามปกติของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างการรับรู้และการสร้างเสริมแรงจูงใจ เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับโปรแกรมการดูแลสุขภาพตามระบบปกติของสาธารณสุข เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ครั้ง ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2567-เดือนมกราคม 2568 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนานำเสนอด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัธยฐาน เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรระหว่างกลุ่มโดยใช้สถิติ Independent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่าผลต่างคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้โอกาสเสี่ยงของโรค ความคาดหวังในความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงและความคาดหวังในประสิทธิภาพของการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน และพฤติกรรมด้านการควบคุมระดับความดันโลหิตและการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพของผู้ที่มีความเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูง สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลการทดลองแสดงว่าโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถสร้างการรับรู้และการสร้างเสริมแรงจูงใจในการควบคุมระดับความดันโลหิตของกลุ่มเสี่ยง ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: โปรแกรม,การสร้างการรับรู้และการเสริมสร้างแรงจูงใจ, กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง

¹ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ; E-mail: phijit206@gmail.com

² อาจารย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

**The Effect of Motivational Intervention and Self-Awareness Enhancement on
Blood Pressure Control in At high Risk Populations at the Na Non Noi Sub-
district Health Promoting Hospital, Non Non Sub-district,
Warin Chamrap District. Ubon Ratchathani Province**

Phijit Kaewsing¹, Sukhontip Arunkamonphat, Ph.D.²

Abstract

This quasi-experimental study aimed to evaluate the effects of a Self-Awareness and Motivation-Enhancement Program on blood pressure control among high-risk individuals in the service area of Na Non Noi Sub-district Health Promoting Hospital, Non Non Sub-district, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province. The study sample consisted of two groups: an experimental group and a comparison group, each comprising 90 participants, determined through sample size calculation. The experimental group included individuals at high risk for hypertension residing within the service area of Na Non Noi Sub-district Health Promoting Hospital, while the comparison group comprised individuals at high risk for hypertension living in the service area of Phia Phao Sub-district Health Promoting Hospital, Kham Nam Saep Sub-district, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province. The experimental group received the researcher-developed Self-Awareness and Motivation-Enhancement Program for Blood Pressure Control, whereas the comparison group received the standard Behavioral Modification and Routine Health Care Program provided by the Ministry of Public Health. The intervention for the experimental group was conducted over a 10-week period, while the comparison group continued receiving routine public health care services. Data were collected using self-administered questionnaires at two time points: pre- post intervention, from November 2024 to January 2025. Statistical analysis was performed using descriptive statistics, including percentages, means, standard deviations, and medians. The differences in mean scores between groups were analyzed using the independent t-test, with a significance level set at 0.05.

The study findings revealed that, compared to the comparison group, the experimental group demonstrated statistically significant improvements ($p < 0.05$) in the following outcomes: Perceived severity of hypertension, Perceived susceptibility to hypertension, Self-efficacy in hypertension, prevention Outcome expectations regarding hypertension-related complication prevention, Blood pressure control behaviors, Overall health status. These results suggest that the Self-Awareness and Motivation-Enhancement Program effectively improved risk perception, motivation, and blood pressure control behaviors among high-risk individuals, achieving the study's objectives.

KEYWORDS: Program, Self-Awareness & Motivation Enhancement, High-Risk Group for Hypertension

¹Public Health Technical Officer, Non Non Sub-district, Health Promoting Hospital; Email: phijit206@gmail.com

²Sirindhorn College of Public Health Ubon Ratchathani Province. Email: sukhontip@scphub.ac.th